

Tsunami ja Internet

KUN UUTISVÄLITYS SIIRTYI HETKEKSI PERINTEISELTÄ
MEDIALTA HARRASTELIJAJOURNALISTEILLE

Tässä katsauksessa käydään läpi muutamien esimerkkien avulla kansainvälisen median sekä harrastajien ylläpitämien verkkoblogien eli Internetin päiväkirjamaisten keskustelu- ja uutissivustojen roolia Aasian tsunamin verkkouutisoinnissa 2004. Katsauksen keskeisenä loppupäätelmänä on, että maailmanlaajuinen uutis- ja etenkin uutiskuvanvälitys siirtyi hetkellisesti valtavirtamedian ammattijournalisteilta silminnäkijöille sekä harrastajajournalistien ylläpitämiin weblogeihin. Parhaiten tsunamiuutisoinnissa onnistuivat brittiläiset BBC sekä *Guardian*, jotka ovat olleet jo pitkään perinteisen median edelläkävijöitä verkossa.¹

Kansalaisjournalistien voimannäytteitä

Tunnettu yhdysvaltalainen verkkoblogin pitäjä Jeff Jarvis kertoi *Guardianille*, että jo viikon kuluttua hyökyaalloista hakukone Googlen kolmanneksi suosituimmaksi tsunamisivustoksi oli noussut weblogi *tsunamihelp.blogspot.com*.²

Blog-sivuston ensimmäinen postitus tehtiin 27.12. kello 7.29 aamulla. Siinä siteerattiin Intian pääministerin avustuspyyntöä ja neuvottiin miten raha-avustuksia voisi käytännössä lahjoittaa. Seuraavat viestit käsittelivät yksittäisten henkilöiden vetoomuksia vapaaehtoisten pelastusryhmien perustamiseksi, uusia lahjoitusväyliä, tietoja matkatoimistojen avaamista puhelinlinjoista, viittauksia Reutersin Alertnetiin ja kuvauksia kansainvälisten apujärjestöjen, kuten Médecins sans Frontièresin ensimmäisistä toimista eri puolilla Etelä-Aasiaa. Päivän aikana lähetetyissä viesteissä oli satoja osoitteita, puhelinnumeroita, nettilinkkilistoja sekä pankkitilinumeroita. Aika ajoin julkaistiin myös tietoja kuolonuhrien arvioiduista määristä.³

Myös Suomessa sukellusharrastajien ylläpitämä Internet-sivusto⁴ keräsi suurta uutishuomiota. Sukeltajien uutisyliavoima perustui tehokkaaseen tiimityöhön sekä paikanpäällä oloon. Tietyin varauksin voidaan jopa väittää, että sukellus.fi aloitti uuden tiedonvälityskauden Suomessa. Ensimmäistä kertaa Internetin harrastajasivustoista tuli hetkellisesti ehkä sadoilletuhansille suomalaisille tärkeä tiedonlähde. Sivuston tekijäkunnassa oli edustettuna myös muutamia ammattijournalisteja.

Weblogit eli Internetin päiväkirjamaiset keskustelu- ja uutissivustot löivät itsensä läpi maailmalla Yhdysvaltain pitkän presidentinvaalitaiston aikana 2004, mutta blogit olivat kunnostautuneet uutisvälineenä jo aiemminkin, esimerkiksi Floridan hirmumyrskyjen aikana sekä Yhdysvaltain presidentin Bill Clintonin ja Valkoisen talon harjoittelijan Monica Lewiskyn suhteen julkistamisessa 1998.

Ensimmäiset kuvat muutamassa tunnissa

AP:n videokuvayhtiön APTN:n Lontoon uutisjohtaja Sandy MacIntyre kertoi *New York Timesille* joulukuun 28. päivänä, että "kuten monissa luonnonkatastrofeissa, nytkään ei ollut aluksi mitään suoria lähetyksiä".⁵

Vaikka maailman johtavat uutis- ja kuvatoimistot, brittiläinen Reuters sekä yhdysvaltalainen Associated Press, olivat itse huonosti edustettuina tuhoalueella, uutisorganisaatioilla ei kuitenkaan ollut suuria vaikeuksia löytää "hyviä" uutiskuvia. Länsimaisilla turisteilla (joukossa myös lomailevia toimittajia) oli videokameroita ja kamerapuhelimia. Ensimmäiset kuvat siirtyivät jo muutaman tunnin kuluttua tsunamista koko maailman nähtäväksi. Ongelmana oli, että kuvat keskittyivät aluksi Thaimaan ja Sri Lankan turistirantoihin, jotka eivät edes kuuluneet pahimpien tuhoalueiden joukkoon.

New York Times muistutti jutussaan, että uusi viestintäteknologia on muutamassa vuodessa mullistanut tiedon- ja kuvien välityksen. Esimerkiksi kun Armenian maanjäristyksissä kuoli 1988 kymmeniätuhansia ihmisiä, ensimmäisiä kuvia saatiin kansainväliseen levitykseen vasta kaksi päivää luonnonkatastrofin jälkeen. Toisaalta, jos luonnononnettomuus sattuu "kaukaisissa paikoissa", joissa esimerkiksi turisteja ei ole, kuvat ja tiedot saattavat matkata vielä päiviä. Näin kävi esimerkiksi Papua-Uuden-Guinean rannikolla 1998. Tsunamista saatiin tieto maailmalle vasta useita päiviä myöhemmin.

Yhdysvaltalaisen *NBC Newsin* varapääjohtaja Bill Wheatley totesi *New York Timesille*, että "meillä on nyt kyky välittää kuvia käytännössä mistä tahansa. Itse asiassa joskus kykymme välittää kuvia ylittää jo mahdollisuutemme ymmärtää ja taustoittaa niitä journalistisesti. Silloin kuvat melkein kuin puhuvat itse puolestaan". Kalifornian yliopiston Berkeleyn journalismin professori Bob Galo arvioi samassa jutussa, että tällä kertaa toimittajat lähtivät etsimään tietoja ja luomaan taustoja tapahtuneelle vasta, kun olivat ensin nähneet kuvia tapahtuneesta. Uutishankinnan painopiste siirtyi syrjäisille tuhoalueille, kuten Indonesiaan, josta ei heti tullut kuvia.⁶

Tsunamikuvamateriaalin tuottaminen oli aluksi amatöörien käsissä. Ei ole mikään ihme, että myös kansainvälisten blogien vetonaulaksi tulivat pian nimenomaan tsunamivideot. Osa bloggareista alkoi kerätä videoita sivustoilleen ja niiden kävijämäärät nopeasti 500-kertaistuivat. Yksi näistä blogeista oli nimeltään *PunditGuy*, jota ylläpiti yhdysvaltalainen Bill Nienhuis. Hän kertoi sanfransicolaiselle verkkolehdeksi, että "kukaan ei esittänyt näitä videoita tv:n uutiskanavilla. Siirsin ne verkkoon maanantai-iltana, enkä nähnyt niitä senkään jälkeen televisiosta ennen kuin vasta torstaina, ja silloin ne uutisoitiin vielä breaking news -teemalla."⁷ *New York Timesin* arvion mukaan kuvamateriaalia olisi kuitenkin näytetty Yhdysvalloissa valtakunnallisilla tv-kanavilla jo tapaninpäivän jälkeisenä aamuna.⁸

Videoiden varastoiminen vaatii kuitenkin runsaasti kallista verkkokapasiteettia ja muistitilaa, jota vain harvoilla yksittäisillä kansalaisilla on käytössään. Media Bloggers Association ryhtyi 3. tammikuuta tarjoamaan verkkosivujaan tsunamivideoiden säilytys- ja katselutiloiksi.⁹ Helmikuun lopussa 2005 säilytyksessä oli 14 videota. Suurin osa oli peräisin *PunditGuy*:lta.

Tsunami ja BBC:n ensimmäiset uutiset

Brittiläinen tv-yhtiö BBC lähetti ensimmäisten kansainvälisten joukkoviestinten joukossa sähköpostipikauutisen tapahtuneesta tapaninpäivän aamuna jo kello 6.52. Otsikkona oli "Maanjäristys sysäsi liikkeelle hyökyaaltoja". Viisi tuntia myö-

hemmin BBC:n pikauutiset otsikoi: "Tuhansia kuollut Aasian katastrofissa". Pika-uutisen sisältö oli kokonaisuudessaan: "Tuhansien tiedetään kuolleen eri puolilla Itä- ja Etelä-Aasiaa suurissa hyökyaalloissa, jonka aiheutti maailman suurin maanjäristys 40 vuoteen."¹⁰

BBC:n sähköpostipikauutiset kertoivat ensimmäisen kerran tarkempia arvioita kuolonuhrien määrästä vasta 30.12. BBC välitti Indonesian viranomaisten tiedon, jonka mukaan tsunami olisi tappanut valtion alueella lähes 80 000 ihmistä. Samalla kaikkien kuolleiden määrän pelättiin nousevan jo yli 110 000.¹¹

BBC:n verkkosivujen uutisarkiston mukaan¹² ensimmäinen maanjäristyksestä kertova laajempi uutisjuttu julkaistiin tapaninpäivän aamuna. Tarkkaa tietoa ajasta ei ole tiedossa. Juttu päivitettiin viimeisen kerran kello 10.38 paikallista aikaa.¹³ Todennäköistä on, että tieto vedenalaisista maanjäristyksistä ja niiden aiheuttamista hyökyaalloista oli kuitenkin julkaistu jo ennen ensimmäistä verkkojuttua verkkosivujen breaking news -uutistickerissä¹⁴. Tapaninpäivänä BBC:n verkkosivuilla julkaistiin yhteensä yhdeksän juttua.

Verkkosivujen ensimmäinen uutisjuttu oli kooste seitsemän silminnäkijän havainnoista eri puolilta Intian valtamerä: Intiasta, Indonesiasta (Jakarta), Thaimaasta (Phuket ja Bangkok), Sri Lankasta (Unawatuna), Malediiveilta sekä Andamaniin ja Nicobarin saariryhmiltä. Kolme oli BBC:n ulkomaankirjeenvaihtajan antamia kuvauksia (Jakarta, Unawatuna ja Bangkok) ja neljä paikallisten ihmisten kertomia havaintoja. Kuvauksissa tuli esiin muun muassa, miten kalastusveneet heittelehtivät suunnattomilla aalloilla kuin paperiveneet, viestintäyhteydet olivat laajoilta alueilta poikki, hotelleja ja kauppoja oli tuhoutunut ja autoja oli puissa, mutta loukkaantuneiden ja kuolonuhrien määrästä ei ollut vielä tarkkoja tietoja: "Loukkaantuneista on tullut tietoja, mutta niistä on vaikea tehdä yhteenvetoa eikä virallista tietoa kuolleista vielä ole" (Colin Hillus, Phuket) ja "Täältä käsin on täysin mahdotonta saada tarkkaa kuvaa uhrien määrästä" (Roland Buerk, Unawatuna).

Uutisjutun yhteyteen oli laitettu *BBC Newsin* ulkomaankirjeenvaihtajan Andrew Hardingin videoraportti Phuketista. Se alkoi kuvilla hyökyaallosta. Myöhemmin Harding haastatteli yhä järkytynyttä ja hengästynyttä brittiläistä eläkeläistä, joka kertoi pelastautumisestaan. Kuvissa näytettiin myös äitinsä menettäneen tytön sekä lapsensa menettäneen isän reaktioita.

BBC:n uutishuippu toisena päivänä

Seuraavana päivänä *BBC Newsin* verkkosivuilla julkaistiin uutisarkiston mukaan ainakin 21 tsunamiin liittynyttä uutista, taustajuttua tai kuvareportaasia. Uutisarkistoon tehdyn haun mukaan se oli *BBC Newsin* verkkosivujen uutishuippu eli silloin julkaistiin määrällisesti eniten tsunamiin liittyneitä uutisia.¹⁵

Tuhojen laajuus paljastui vähitellen ja siksi on luonnollista, että juuri tästä aiheesta tehtiin toisen päivän aikana selvästi eniten juttuja eli 10.¹⁶ Toisen päivän ensimmäisten tietojen mukaan Thaimaassa oli 300 ihmistä kuollut ja noin 3 500 ihmistä loukkaantunut tsunamissa.¹⁷ Päivän lopussa Aasian tsunamin uhrien määrä oli jo yli 23 000 ja tuhoja oli raportoitu kymmenessä eri maassa.¹⁸ Tuhokuvausten rinnalla kulki koko ajan myös human interest -juttuja pelastuneista ihmisistä. Näitä julkaistiin kolme. Juttujen kohteina olivat pääasiassa britit.¹⁹

Matkustus ja tsunamin vaikutukset Euroopan talouteen nousivat uusina aiheina esiin toisen päivän uutisoinnissa. Juttuja julkaistiin kolme. Toisena päivänä julkaistiin myös ensimmäinen juttu, jossa kritisoitiin Britannian ulkoministeriön riittämättömiä toimia tsunamin yhteydessä. Etenkin omaisten tiedontarvetta lievittämään perustetut auttavat puhelinlinjat osoittautuivat riittämättömiksi.²⁰

Seuraavassa teen tarkemmin yhteenvetoa sekä ensimmäisen että toisen päivän uutislähteistä. Paikalliset silminnäkijät olivat selvästi käytetyin lähde *BBC Worldin* verkkosivujen uutisjutuissa kahden ensimmäisen päivän aikana, sillä he toimivat lähteenä yhteensä 26 jutussa. Toisen päivän paikallisiin silminnäkijöihin pohjautuvien juttujen suurta määrää, 20 juttua, selittää yksi juttu, johon oli koottu yhteensä 19 silminnäkijän kuvauksia tapahtuneesta²¹.

Sanomalehtien suuri osuus uutislähteistä puolestaan johtuu kahdesta lehdistökatsauksesta, joista toinen oli Britannian lehdistöstä²² ja toinen Intian valtameren alueen maiden lehdistöstä²³.

Luonnollisesti BBC:n uutisoinnissa korostui koko ajan brittinäkökulma. Britteinsaarten turistit olivat erityisseurannan kohteina ja heitä käytettiin paljon myös lähteinä kuten myös BBC:n kirjeenvaihtajia ja toimittajia sekä brittiviranomaisia. Matkatoimistot ja niiden kattojärjestöt pääsivät myös varsin usein ääneen. Avustuseräjäjärjestöjen työ oli selvästikin vasta alkamassa, ja ulkomaiset valtioiden johtajat alkoivat hitaasti herätä kommentoimaan tapahtunutta. Brittiviranomaisten ja -poliitikkojen rooli kahden ensimmäisen päivän tietolähteinä oli ehkä hieman yllättäen varsin vaatimaton.

BBC:n omaa tiedonhankinnan vahvuutta kuvaa hyvin se, että muita suuria kansainvälisiä mediaorganisaatioita käytettiin kahden ensimmäisen päivän aikana verkkosivuilla lähteenä vain kolme kertaa.

Verkkopäiväkirjat ja valtavirtamedia

Monien mediakriitikoiden mielestä BBC on pysynyt parhaiten uuden verkkoblogi-maailman vanavedessä. Esimerkiksi yhdysvaltalainen mediakriitikko Steve Outingin mielestä BBC:n Internet-utiset ovat alan pioneereja kansalaisjournalismin saralla ja tsunamiuutisointi oli loistelas esimerkki BBC:n kyvyistä ja mahdollisuuksista.²⁴

BBC:n tsunamiuutisointi hyödynsi monin tavoin Internetin mahdollisuuksia. Ensinnäkin BBC keräsi silminnäkijäkertomuksia yhdeksästä eri maasta ja julkaisi niitä laajasti sivustoillaan²⁵. Se vastaanotti myös kymmeniä tuhansia sähköpostiviestejä, joissa omaiset ja ystävät etsivät kadonneita²⁶. BBC tarjosi näille ihmisille foorumin. BBC julkaisi myös tsunamista selviytyneiden valokuvia ja videoita²⁷.

Outingin arvion mukaan myös brittiläinen *Guardian* kuuluu blogien parhaisiin soveltajiin maailmassa. Myös *Guardian* tarjosi verkkosivustojaan tsunamin uhreille ja omaisille yhteiseksi foorumiksi.²⁸ Toimittaja Patrick Barkham arvioi *Guardianissa* jo joulukuun 29. päivänä, että kun vanhat uutismenetelmät pettivät, ihmiset siirtyivät etsimään uutisia Internetistä, etenkin yksityisten ja harrastajien verkkopäiväkirjoista ja keskusteluista.²⁹

Myöhemmin tammikuussa *Guardianissa* julkaistujen tietojen mukaan tietoja oli blogeissakin aluksi niukasti. Toimittaja Bobbie Johnson muistutti, että katastrofi-alueen ihmisillä oli luonnollisesti paljon tärkeämpää tehtävää kuin kirjoittaa nettiin. Toisaalta lännessä yleinen Internet-teknologia ei ole vielä levinnyt kovin laajalle Etelä-Aasiaan, ei etenäkään köyhimmille seuduille, kuten pahiten tsunamista kärsineeseen Indonesiaan.³⁰

Etelä-Aasian "silminnäkijäblogien" sisältöjen analysointi³¹ vahvistaa näkemystä, jonka mukaan tsunamia seuranneina päivinä ei verkkopäiväkirjoistakaan heti ollut paljoa tietoa saatavilla. Esimerkiksi Thaimaan Phuketissa asuvan kanadalaisen verkkopäiväkirjassa oli joulukuun 26. päivän kohdalla vain muutamia lauseita, kaksi valokuvaa ja linkki paikallisen sanomalehden *Nationin* uutiseen.³²

Yhdysvaltalaisista medioista parhaiten pärjäsivät Outingin mielestä *Time.com*³³ sekä *MSNBC.com*³⁴. Ne, samoin kuin monet muutkin maailman mediat, kuitenkin

kin aluksi vain tyytyivät linkittämään sivuilleen parhaita verkosta löytyneitä tsunamisivustoja. Näin joukkoviestimet tekivät myös muualla maailmassa, niin Suomessa kuin Kanadassakin.³⁵ Valtavirtamedian sivustoja kanadalaisten listalle oli päässyt vain kaksi: BBC:n ja yhdysvaltalaisen tv-yhtiön CNN:n.

Verkkomaailman tsunamihuijauksia

Internet-avaruutta, nopeutta, edullisuutta ja tiloja, voidaan tietysti käyttää sekä hyvään että pahaan. Tsunamiin liittyen esiin tulivat nopeasti ainakin seuraavat tapaukset.

3.1.2005 Britannian poliisi asetti syytteeseen miehen, joka lähetti maan ulkoministeriön Thaimaan-suurlähetystön nimissä valheellista sähköpostia maanjäristyksessä kadonneiden ihmisten omaisille. Viesteissä hän väitti, että etsityt olivat varmistetusti kuolleet.³⁶

4.1.2005 Aasian katastrofi sai liikkeelle rikollisia, jotka yrittivät huijata Internetin käyttäjiä huijaussivuillaan ja -viesteillään. Huijarit lähettivät epämääräisiä viestejä, joissa pyydettiin lahjoittamaan rahaa useille henkilöille.³⁷

6.1.2005 Mies todettiin syylliseksi 35 väärennetyn sähköpostiviestin lähettämiseen *Sky Newsin* verkkosivuille, joissa hän oli Britannian hallituksen nimissä pahotellut, että kadonnut henkilö oli varmistettu kuolleeksi.³⁸

Tsunamin jälkeinen verkkokeskustelu

Tsunamin jälkeen maailmalla on keskusteltu vilkkaasti Internetin vaikutuksesta journalismiin. Esimerkiksi Blogging, Journalism and Credibility -konferenssissa Harvardin yliopistossa käytiin tammikuussa 2005 kiinnostavia keskusteluja harastajaverkkojournalistien eli bloggareiden, valtavirtamediatoimittajien sekä mediatutkijoiden välillä. Konferenssi oli suljettu asiantuntijatapaaminen, mutta se oli kuultavissa suorana lähetyksenä Internetin välityksellä ja myöhemmin myös arkistoituina äänitiedostoina.³⁹

New Yorkin Columbian yliopiston journalistiikan professori Jay Rosen väitti omassa alustuksessaan⁴⁰, että valta on siirtynyt ja siirtymässä perinteisiltä uutistuotajilta niiden kuluttajille eli yleisölle. Rosenin mielestä perinteinen mediatuotanto on jo kriisissä. Perinteinen media on ollut hidas ymmärtämään muutosta. Esimerkiksi *The New York Timesilla* oli jo vuonna 2002 enemmän verkko- kuin lehtiversion lukijoita. Silti suurin osa lehden toimittajista teki yhä juttujaan sanomalehtiversiota varten. Suurin muutos on tapahtunut Rosenin mielestä ulkomaankirjeenvaihtajien työssä. Etenkin kirjeenvaihtajat kirjoittavat verkkoversioon, mutta heidän juttujaan julkaistaan myös sanomalehdessä, Rosen tiivistä. Rosen ennusti kuitenkin, että tulevaisuudessa perinteinen media valloittaa takaisin "platformeja" "bloggareilta" samaan tapaan kuin on käynyt verkon suosituimmille uutissivustoille, joita perinteiset mediat, sanomalehdet ja tv-yhtiöt dominoivat.

Rosenin alustuksen jälkeen käydyssä keskustelussa, valtavirtamedian edustajat kyseenalaistivat verkkoblogien luotettavuutta kutsumalla niitä muun muassa PR-blogeiksi. Rosen vastasi, että olennaista on valtasiirtymä perinteisiltä medioilta verkkoon. "Toimittajien on hyvin vaikeaa ja kiusallista alkaa ajatella uudella tavalla ammattiaan", Rosen totesi.

Rosenin kanssa samoilla linjoilla on ollut muun muassa Poynter Instituutin Steve Outing, joka kirjoitti *Editor & Publisher* -lehden verkkoversiossa, että perinteisen median tiedonvälitysmalli, "luento", on muuttumassa netissä "keskusteluksi".

Outing toivoi, että uusi "ruohonjuuritason" tai kansalaisjournalistinen mediamalli voisi saada riittävästi luottamusta ja uskottavuutta ilman, että siihen tarttuisi "vanhan journalistisen tavan" arroganssia, ylimielisyyttä.⁴¹

Viitteet

- 1 Katsaus perustuu raporttiin, joka on alun perin tehty presidentti Martti Ahtisaaren johtamalle tsunamin tutkijalautakunnalle. Katsauksen tekijä kiittää professori Ullamaija Kivikuraa arvokkaasta palautteesta ja mahdollisuudesta olla mukana tsunamiuutisoinnin selvitystyössä. Ks. tutkijalautakunnan tutkintaselostus Aasian luonnonkatastrofista 26.12.2004 <http://www.valtioneuvosto.fi/tiedostot/pdf/95000.pdf>
- 2 Johnson, Bobbie. 6.1.2005. The Guardian Online. Emergency services, <http://www.guardian.co.uk/online/story/0,3605,1383611,00.html>, viitattu 23.2.2005.
- 3 Perustuu tsunamihelp.blogspot.comin verkossa julkaistuun arkistoon. http://tsunamihelp.blogspot.com/2004_12_26_tsunamihelp_archive.html, viitattu 23.2.2005.
- 4 www.sukellus.fi
- 5 Carr, David. 28.12.2004. The New York Times Online. Broadcasters Struggle to Make Sense of a Disaster. <http://query.nytimes.com/gst/abstract.html?res=F30D13F734540C7B8EDDAB0994DC404482&incamp=archive:search>
- 6 Carr, David. 28.12.2004. The New York Times Online. Broadcasters Struggle to Make Sense of a Disaster.
- 7 SFGate.com. 24.1.2005. Web logs come of age as source of news, <http://sfgate.com/cgi-bin/article.cgi?f=/c/a/2005/01/24/BUGCEASV4R1.DTL>, viitattu 22.2.2005.
- 8 Carr, David. 28.12.2004. The New York Times Online. Broadcasters Struggle to Make Sense of a Disaster
- 9 Mediabloggers.org. 3.1.2005. Media Bloggers Association Announces Tsunami Video Hosting Initiative, http://www.mediabloggers.org/archives/2005/01/media_bloggers_2.php, viitattu 22.2.2005. Tsunamivideoiden säilytystila löytyy täältä: <http://mediabloggers.org/tsunamivideohosting/>
- 10 dailymail@ebs.bbc.co.uk 26.12.2004, kello 6:52:24 (lähetetty), 6.53.13 (saapunut perille); dailymail@ebs.bbc.co.uk 26.12.2004, 11:51:05, 11.51.42.
- 11 dailymail@ebs.bbc.co.uk, 30.12.2004, 15:13:41, 15:15:14.
- 12 Hakutermeinä käytettiin "earthquake", "tidal waves" ja "tsunami".
- 13 BBC News Online. 26.12.2004. 'People were swept out to sea'. <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/asia-pacific/4125687.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 14 Uutistickerillä tarkoitetaan kuvaruudun ala- tai yläreunassa juoksevaa tekstinauhaa. Ensimmäisiä uutistikkereitä käytettiin jo 1920-luvulla ainakin New Yorkin osakepörssissä sekä urheilukilpailujen (purjehdus- ja hevoskilpailut) tulosraportoinnin yhteydessä Yhdysvalloissa.
- 15 Hakutermeinä käytettiin edelleen: "earthquake", "tidal waves" ja "tsunami".
- 16 Luokittelu perustuu ennen kaikkea jutun otsikkoon ja kärkeen. Osa jutuista oli pidempiä, osa lyhyempiä. Pitkille jutuille oli ominaista, että niissä käsiteltiin tsunamin vaikutuksia useammasta kuin vain yhdestä näkökulmasta. Kukin juttu luokiteltiin kuitenkin vain kerran, niin sanotun pääaiheen mukaisesti.
- 17 BBC News Online. 27.12.2004. Thailand resorts hit by floods, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/asia-pacific/4125847.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 18 BBC News Online. 27.12.2004. Asia confronts quake catastrophe, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/asia-pacific/4128951.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 19 Ks. esim. BBC News Online. 27.12.2004. Snorkelling couple escape quake, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/england/hampshire/4127711.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 20 BBC News Online. 27.12.2004. Anger at wait for earthquake news, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/uk/4127205.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 21 BBC News Online. 27.12.2004. In quotes: Witness accounts, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/asia-pacific/4125945.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 22 BBC News Online. 27.12.2004. Asian quake dominates press, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/uk/4127253.stm>, viitattu 22.2.2005.
- 23 BBC News Online. 27.12.2004. Asian tsunami leaves press horrified, <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/asia-pacific/4127965.stm>, viitattu 22.2.2005.

- 24 Outing, Steven. 6.1.2005. Poynter Online. Taking Tsunami Coverage into Their Own Hands, http://www.poynter.org/content/content_view.asp?id=76520, viitattu 22.2.2005.
- 25 BBC News Online. 6.1.2005. Tsunami: Readers' eyewitness accounts, http://news.bbc.co.uk/1/hi/talking_point/4146031.stm, viitattu 22.2.2005.
- 26 BBC News. 10.1.2005. Tsunami loved ones reunited by web, http://news.bbc.co.uk/1/hi/talking_point/4145643.stm, viitattu 22.2.2005.
- 27 BBC News Online. 30.12.2004. Your pictures: Asia quake disaster, http://news.bbc.co.uk/1/hi/in_pictures/4135141.stm, viitattu 22.2.2004.
- 28 The Guardian Online. Scenes from a disaster, <http://www.guardian.co.uk/tsunami/story/0,15671,1380838,00.html>, viitattu 22.2.2005.
- 29 The Guardian Online. 29.12.2004. Frantic search switches to cyberspace as old methods fail, <http://media.guardian.co.uk/newmedia/story/0,7496,1382979,00.html>, viitattu 22.4.2005.
- 30 Johnson, Bobbie. 6.1.2005. The Guardian Online. Emergency services, <http://www.guardian.co.uk/online/story/0,3605,1383611,00.html>, viitattu 23.2.2005.
- 31 Silminnäkökuvauksia ja apua koordinoivia sivustoja: Personal account by a Canadian living in Phuket, An account of relief work being done by non-profit foundation IDEP, Malaysia: Penang Island blog, Bangkok blog, Tsunamihelp blog, Phuket Disaster Message Board, Maldives honeymoon, South-East Asia Earthquake and Tsunami, Sumankumar's yak pad, Insomnia: Live Journal, boingboing, Worldchanging, Rajanr, The Moderate Voice, Crossroads Dispatches, Wizbang Blog. Kadonneita etsiviä sivustoja: International Committee of the Red Cross Family Links, Victims from Tsunami in Thailand Thailand's Ministry of Foreign Affairs, One Thailand, Sri Lanka Tourism, The Maldives' Dhivehi Observer, CNN.com's E-mail Appeals, BBC News: Asian quake Missing Persons.
- 32 Sharp Mama blog. 26.12.2004. Disaster in Phuket, http://saneroad.blogspot.com/2004_12_01_saneroad_archive.html, viitattu 23.2.2004.
- 33 Time.com. Reading Room: The Tsunami, <http://www.time.com/time/world/article/0,8599,1012801,00.html>, viitattu 22.2.2005.
- 34 MSNBC.com. 12.1.2005. Readers react to Asia's deadly tsunami, <http://www.msnbc.msn.com/id/6766110/>, viitattu 22.2.2005.
- 35 CBC News Online. 3.1.2005. Tsunami blogs. http://www.cbc.ca/news/background/asia_earthquake/blogs.html, viitattu 23.2.2005.
- 36 3.1.2005. DigiToday. Mies lähetti kuolemanpostia järjestöjen uhreja etsiville.
- 37 4.1.2005. Digitoday. Rahanahneet tsunamihujarit liikkeellä.
- 38 Kiss, Jemima. 6.1.2005. Journalism.co.uk. Sky 'disgusted' by tsunami email hoax. <http://www.journalism.co.uk/news/story1190.shtml>, viitattu 24.2.2005.
- 39 Ks. <http://cyber.law.harvard.edu/webcred/>, viitattu 14.2.2005.
- 40 Rosenin alustuksen "paperiversio" löytyy hänen web logistaan: http://journalism.nyu.edu/pubzone/weblogs/pressthink/2005/01/15/berk_pprd.html, viitattu 14.2.2005
- 41 Outing, Steve. 22.2.2005. Editor & Publisher Online. In Defense of Citizen Journalism, http://www.editorandpublisher.com/eandp/columns/stopthepresses_display.jsp?vnu_content_id=1000809651, viitattu 23.2.2005.

Lähteet

BBC News Online (<http://news.bbc.co.uk>)
 BBC Dailymail (dailymail@ebs.bbc.co.uk)
 Blogging, Journalism & Credibility -conference (Harvard University) (<http://cyber.law.harvard.edu/webcred>)
 CBC News Online (<http://www.cbc.ca>)
 CNN Breaking News (BreakingNews@MAIL.CNN.COM)
 DigiToday (<http://www.digitoday.fi>)
 Editor & Publisher Online (<http://www.editorandpublisher.com/eandp/index.jsp>)
 Guardian Online (<http://guardian.co.uk>)
 Journalism.co.uk (<http://www.journalism.co.uk>)
 Mediabloggers.org (<http://www.mediabloggers.org>)

MSNBC Online (<http://www.msnbc.msn.com>)
Poynter Online (<http://www.poynter.org>)
Pressthink weblog (<http://journalism.nyu.edu/pubzone/weblogs/pressthink/>)
SFGate Online (<http://sfgate.com>)
Sharp Mama blog (<http://saneroad.blogspot.com>)
Sukellus.fi (<http://www.sukellus.fi>)
The New York Times Online (<http://www.nytimes.com>)
Time Online (<http://www.time.com>)
Tsunamihelp.blogspot.com (<http://Tsunamihelp.blogspot.com>)
Tsunamin tutkijalautakunnan tutkintaselostus Aasian luonnonkatastrofista 26.12.2004.
(<http://www.valtioneuvosto.fi/tiedostot/pdf/fi/95000.pdf>)